Adresseliste

Trondheim, 10.07.2018

Deres ref.:	Vår ref. (bes oppgitt ved svar):	Saksbehandler:
[Deres ref.]	2018/7072	Karen Lone

Pålegg om å teste hjortevilt for skrantesjuke

Miljødirektoratet pålegger jegere i nasjonale kartleggingsområder å teste felte hjortevilt for skrantesjuke. Miljødirektoratet ber kommune/villreinnemnd om å sende vedtaket til valdansvarlig representant for å gjøre pålegget kjent. Valdansvarlig representant må videreformidle vedtaket til de som jakter.

Bakgrunn
Skrantesjuke er en prionsykdom som er dødelig for hjortedyr. Sykdommen ble første gang påvist i Norge i mars 2016 på ei villreinsimle i Nordfjella villreinområde. Under jakta 2016 ble skrantesjuke påvist på ytterligere to villrein i dette området. For å hindre spredning av sykdommen, ble det besluttet å ta ut hele bestanden innenfor Nordfjella sone 1. Dette ble gjennomført i løpet av høsten 2017 og vinteren 2018, og området er nå inne i en brakkleggingsperiode før ei reinstamme skal reetableres i området, ifølge saneringsplanen.

Det er påvist to typer skrantesjuke i Norge. Påvist hos totalt 19 rein i Nordfjella sone 1 er en type skrantesjuke som ikke kan skilles fra den smittsomme typen som har spredd seg i Nord-Amerika. For å øke kunnskapen om utbredelsen av denne typen skrantesjuke er det viktig å teste alt fallvilt og alle villrein felt under jakt, samt ta prøver fra jakt på elg og hjort i områder nær Nordfjella villreinområde.

En ny type skrantesjuke, ofte kalt atypisk skrantesjuke, er funnet hos tre elg i Trøndelag og én hjort i Møre og Romsdal. Det er uavklart om atypisk skrantesjuke er smittsom eller om den kan opptre spontant uten å smitte videre. For å øke kunnskapen om atypisk skrantesyke spesielt, skal det gjennomføres målrettet kartlegging i de områdene der sykdomstypen er funnet, og i tillegg skal eldre elg og hjort i tilfeldig utvalgte kommuner testes.

Skrantesjuke kan påvises i prøver fra hjernen eller lymfeknuter. Dette krever tilgang til døde dyr og relativt ferske prøver. Hjorteviltbestandene i Norge reguleres i hovedsak igjennom jakt, og årlig felles rundt 100 000 elg, hjort, villrein og rådyr. Tilgangen til døde hjortevilt, og muligheten til å ta ut hjerneprøver, er derfor størst i forbindelse med jakt.

Postadresse: Postboks 5672, Torgarden, 7485 Trondheim | **Telefon:** 03400/73 58 05 00 | **Faks:** 73 58 05 01
E-post: post@miljodir.no | **Internett:** www.miljødirektoratet.no | **Organisasjonsnummer:** 999 601 391
Besøksadresser: Brattørkaia 15, 7010 Trondheim | Grensesvingen 7, 0661 Oslo|
Besøksadresser Statens naturoppsyns lokalkontorer: Se www.naturoppsyn.no

Hjemmelsgrunnlag
Viltforvaltningen har mulighet til å pålegge jegere å samle inn og registrere prøver i forbindelse med jakt. Dette er hjemlet i forskrift 08. januar 2016 nr. 12 om forvaltning av hjortevilt § 32 tredje ledd.
Muligheten til å pålegge innsamling og rapportering etter forskrift om forvaltning av hjortevilt § 32 er sjeldent benyttet. Dette på grunn av godt samarbeid med jegerstanden i forbindelse med rapportering/innlevering fra jakt. I den særskilte sykdomssituasjonen vi er i anser vi at kartlegging av skrantesjuke i Norge er så viktig at Miljødirektoratet velger å benytte muligheten til å pålegge jegere å teste felte hjortevilt for skrantesjuke.

Nasjonalt kartleggingsprogram 2018
Mattilsynet og Miljødirektoratet har et nasjonalt kartleggingsprogram for skrantesjuke. Programmet gjennomføres i samarbeid med Norsk institutt for naturforskning (NINA) og Veterinærinstituttet. I kartleggingsprogrammet inngår fallvilt av alle hjorteviltartene, hjortevilt felt under jakt, samt tamrein og oppdrettshjort. Til sammen skal ca. 30 000 hjortedyr testes i Norge i 2018.

Kommuner og villreinområder som deltar i kartlegging jakta 2018
Av ressursmessige hensyn er intensiv kartlegging av skrantesjuke i forbindelse med hjorteviltjakta 2018 begrenset til villreinområdene, kommuner rundt de fire stedene hvor skrantesjuke er påvist per dags dato, her betegnet som Nordfjella-regionen, Selbu-regionen, Lierne-regionen og Gjemnes-regionen (spesifisert i a-d.), samt et tilfeldig utvalg av kommuner (se vedlegg 1).

a. Nordfjella-regionen: Ulvik, Lærdal, Aurland, Hemsedal, Eidfjord, Hol, Ål, Gol, Nes, Nord-Aurdal, Nore og Uvdal, Sør-Aurdal, Vang, Vestre Slidre og Årdal kommuner.
b. Selbu-regionen: Selbu, Stjørdal, Meråker, Malvik, Trondheim, Klæbu, Melhus, Midtre Gauldal, Holtålen og Tydal kommuner.
c. Lierne-regionen: Lierne, Røyrvik, Namsskogan, Grong og Snåsa kommuner.
d. Gjemnes-regionen: Gjemnes, Eide, Fræna, Molde og Nesset kommuner.
e. Tilfeldig utvalgte kommuner: Hjartdal, Fredrikstad, Skiptvet, Råde, Våler, Vestby, Bærum, Sørum, Fet, Lørenskog, Skedsmo, Oslo, Eidskog, Grue, Alvdal, Gjøvik, Sel, Sør-Fron, Ringebu, Østre Toten, Gran, Nordre Land, Modum, Seljord, Tokke, Risør, Arendal, Gjerstad, Froland, Lillesand, Mandal, Marnardal, Lindesnes, Sirdal, Sokndal, Strand, Hjelmeland, Suldal, Bergen, Etne, Tysnes, Granvin, Voss, Flora, Balestrand, Leikanger, Sogndal, Luster, Gaular, Jølster, Førde, Naustdal, Bremanger, Vågsøy, Selje, Eid, Ålesund, Kristiansund, Ørsta, Ørskog, Skodje, Sula, Haram, Vestnes, Sandøy, Averøy, Sunndal, Hitra, Agdenes, Rennebu, Meldal, Orkdal, Røros, Bindal, Sømna, Brønnøy, Leirfjord, Grane, Hattfjelldal, Beiarn, Hamarøy, Tana

Arter og alderskategorier som skal testes
I de kommunene som er nevnt over skal alle elg og hjort som er 2 år eller eldre testes for skrantesjuke. I alle villreinområdene i Norge skal villrein som er 1 år eller eldre testes for skrantesjuke. Testing av fallvilt som skal gjennomføres i alle kommuner i hele Norge, kommer i tillegg til dette. Alt fallvilt av elg, hjort, rådyr og villrein som er 1 år eller eldre skal testes for skrantesjuke.

Vedtak
Miljødirektorat pålegger jegere som feller hjortevilt å teste felte hjortevilt for skrantesjuke. Dette gjelder de områdene, artene og alderskategoriene som er beskrevet i dette brevet. Alle jegere må registrere felte dyr og skrantesjukeprøven på www.settogskutt.no. Ytterligere detaljer om innsamlingen finnes på www.nina.no/cwd.

Dette pålegget er hjemlet i forskrift 8. januar 2016 om forvaltning av hjortevilt § 32 tredje ledd.

Miljødirektoratet ber kommune/villreinnemnd om å sende vedtaket til valdansvarlig representant for å gjøre pålegget kjent. Videre ber vi valdansvarlig representant sørge for at vedtaket videreformidles til de som jakter.

Klageadgang
Vedtaket kan påklages til Klima- og miljødepartementet innen tre uker etter at dette brevet ble mottatt, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Eventuell klage sendes til Miljødirektoratet.

Viktige lenker
www.nina.no/cwd – her finner du oppdatert informasjon om hva som skal samles inn i hvilke områder.
www.miljodirektoratet.no/cwd - her finner du løpende informasjon om hva som skjer i forbindelse med skrantesjuke, samt svar på spørsmål relatert til skrantesjuke og jakt.
www.mattilsynet.no/cwd - her finner du informasjon om smittehåndtering og mattrygghet.
http://www.vetinst.no/ - her finner du informasjon om sykdommen.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Knut Morten Vangen	Karen Lone
seksjonsleder	rådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:
Alle Fylkesmenn
Alle Fylkeskommuner
Norsk institutt for naturforskning
Veterinærinstituttet
Mattilsynet